

בע"א (בני ברק) 59882-12-20 - נתיב החסד - סופר חסד בע"מ נ' עיריית בני ברק

בע"א (בני ברק) 59882-12-20 - נתיב החסד - סופר חסד בע"מ נ' עיריית בני ברק
בע"א (בני ברק) 59882-12-20
נתיב החסד - סופר חסד בע"מ
ע"י עו"ד חיים ביקל

נגד

עיריית בני ברק

ע"י עו"ד יהושע דה-האן

בית משפט השלום בשבתו כבית משפט לעניינים מקומיים בבני ברק

[14.02.2021]

כבוד השופט איתי הרמלין

החלטה

1. לפניי בקשה להארכת מועד להישפט בגין כ-1,000 דוחות שניתנו על ידי המשיבה, בגין עבירות הקבועות בחוקי העזר העירוניים, שמספריהם מפורטים בבקשת המבקשת. יצוין שהבקשה היא כוללנית ואינה מפרטת כלל במה עוסק כל אחד מן הדוחות, מתי נרשם, ומתי התקבל אצל המבקשת. טיעוני המבקשת

2. המבקשת, חברת נתיב החסד - סופר חסד בע"מ, היא חברה המפעילה רשת צרכניות בעיר בני ברק.

3. בקשתה של המבקשת מתבססת בעיקרה על הסכמים אשר התקבלו לטענתה בינה לבין המשיבה בנוגע לאופן הפעלת העסק ואשר צריכים היו להביא, לדעתה, לביטול הדוחות או שינוי אופן קבלתם.

4. לטענת המבקשת, היא נפגשה עם נציגי המשיבה שלוש פעמים בשנים 2016-2018. בפגישה שהתקיימה בלשכת ראש העיר ביום 11.1.2016 בין מנהל המבקשת לרב דרגר סוכם כי ככלל החברה עומדת בדרישות הנקיון והתברואה ולכן דוחות התברואה שחולקו יומרו באזהרה; וכי הטענות בדבר אופן מתן דוחות השיטור יבדקו ואם יתבררו כנכונות יבוטלו כל הדוחות שקיבלה הרשות שלא כדין.

5. עוד באותה פגישה העלתה המבקשת לטענתה את הטענה כי שליחת הדוחות בדואר, במקום מסירתם למנהל הסניף או לעובד האחראי במעמד מתן הדוח, פוגע ביכולתה לבדוק את העובדות ולהתגונן מפני הדוחות.
6. בפגישה שהתקיימה לטענת המבקשת ביום 22.12.2016 חודדו לטענת המבקשת הכללים לגבי המותר והאסור ביחס לפריקת סחורה והכנסתה לחנות, ונקבעו שעות בהן החנות תהיה מורשית לפרוק סחורה ולהכניסה לחנות בתוך זמן סביר (עד שעתיים). לטענת המבקשת, הסכמות אלו לא כובדו וגם לאחר הפגישה חולקו לה דוחות זמן קצר לאחר פריקת הסחורה ובטרם עובדיה הספיקו להכניסה לתוך החנות.
7. ביום 4.7.2019 התקיימה לטענת המבקשת פגישה נוספת בין מנהל המבקשת לבין הרב דרגנר, בה טען מנהל המבקשת כי עדיין נרשמים לחובת המבקשת דוחות "בניגוד לדין ולהנחיות העירייה", והרב דרגנר השיב כי "כפי שנבדק בעבר ויבדק, גם היום רוב הדוחות ניתנו שלא כדין ועליהם להתבטל - יסודר מול התובע". לטענת המבקשת במעמד אותה פגישה שוחחו הנוכחים בה עם מר שלומי מלכה, מנהל אגף שיטור ופיקוח, אשר הסכים לבטל את כל הדוחות אשר ניתנו עד לאותו המועד, ללא כל בדיקה. לעמדתה של המבקשת, העובדה כי האחרון ביטל את הדוחות ללא כל בדיקה מעידה על כך שהם ניתנו מלכתחילה בניגוד לדין ולהנחיות.
8. ממועד הפגישה האחרונה ועד לחודש אוקטובר 2020 נרשמו לחובת המבקשת למעלה מ-1000 דוחות מסוג ברירת משפט. דוחות אלו ניתנו, לטענת המבקשת, ללא מתן אזהרה בטרם רישום הדוח, מבלי למסור את הדוח למנהל הסניף, ובתדירות גבוהה של מספר פעמים ביום. לעמדתה של המבקשת, כל זאת מנוגד גם להסכמים אליהם הגיעה עם המשיבה.
9. עוד טוענת המבקשת כי הדוחות נשלחו באופן מרוכז בדואר והגיעו באיחור ניכר, דבר אשר מנע ממנה לברר את העובדות הרלוונטיות לכל דוח.
10. לכל אורך בקשתה טוענת המבקשת כי המשיבה מחלקת דוחות בסניפיה בתדירות גבוהה מאוד ביחס לחנויות ולרשתות אחרות הפועלות בעיר, דבר המעיד על אכיפה בדרגת ופגיעה מכוונת בה. עוד לטענתה, המשיבה המשיכה לחלק דוחות לאחר פרוץ מגפת הקורונה דבר אשר מסב לה נזק כלכלי אדיר בתקופה המתאפיינת במשבר כלכלי חריף.
11. ביום 2.3.2020 נפגש שוב מנהל המבקשת לטענתה עם הרב דרגנר בעניין הדוחות. הרב דרגנר הודיע כי הוא כבר אינו ממלא תפקיד בלשכת ראש העיר אולם הודיע כי ידבר עם האחראים על נושא הדוחות, יעדכן אותם לגבי הסיכום אליו הגיעו הצדדים ומקווה שיפעלו על פיו.
12. עוד טוענת המבקשת שבשלהי שנת 2020 העבירה המשיבה את הדוחות לביצוע לפי פקודת המיסים ללא מתן הודעה מראש, והחלה בהטלת עיקולים ובתפיסת כספי המבקשת. ביום 27.12.2020 הוגשה הבקשה להישפט. טיעוני המשיבה

13. המשיבה מתנגדת לבקשה להארכת מועד ולבקשה להישפט לגופה, וטוענת כי דין של הבקשות להידחות ממספר נימוקים: הגשת הבקשה בערכאות מקבילות; שיהיו והיעדר מניעה להגשת בקשה להישפט במועד או נימוק מיוחד המצדיק מתן ארכה ממושכת להגשת הבקשה, וכן הסתרת מידע רלוונטי מהותי מבית המשפט.
14. המשיבה הביאה לידיעת בית המשפט כי המבקשת מנהלת הליך מקביל בבית המשפט המחוזי בתל אביב בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, שם הגישה עתירה מנהלית (עת"מ 67523-11-20) ביום 29.11.2020 (להלן: העתירה), כחודש לפני הגשת בקשתה כאן. במסגרת העתירה המנהלית עתרה המבקשת למתן צו הצהרתי המכריז על בטלותם של אותם הדוחות, לצו עשה המורה למשיבה למחוק את הדוחות, ולצו עשה המורה למשיבה להשיב למבקשת את הכספים שנתפסו על ידיה. העתק העתירה צורף לתגובת המשיבה כאן, ודין בעתירה קבוע ליום 2.3.2020 בפני כב' השופטת אביגיל כהן. בד בבד עם הגשת העתירה הגישה המבקשת גם בקשה למתן צו ארעי וצו ביניים במעמד צד אחד, שעיקרה הוראות בנוגע לעיקולים המוטלים עליה בגין הדוחות, אשר הועברה לתגובת המשיבה ולאחר מכן נדחתה.
15. לטענת המשיבה, משנוכחה המבקשת כי בקשתה לצו ארעי נדחתה ונוכח הערת בית המשפט המחוזי בעניין סיכויי העתירה להתקבל, החליטה המבקשת להגיש בקשה זו לבית המשפט לעניינים מקומיים. עצם קיומו של הליך מקביל הוא סיבה מספקת, לטענתה של המבקשת, לדחות את הבקשה להישפט ולחייב את המבקשת בהוצאות.
16. עוד טוענת המבקשת כי הבקשה הוגשה זמן רב לאחר קבלת הדוחות, ללא כל נימוק לשיהיו ובהיעדר מניעה להגשת בקשות להישפט במועד. כל הדוחות נמסרו למבקשת כדן, ובשום שלב במהלך השנתיים שבהן ניתנו הדוחות לא הגישה המבקשת בקשה להישפט על אי אילו מהם. לטענת המשיבה, גם אילו היו ניתנות "הבטחות מנהליות" שהמבקשת טוענת לקיומן, הייתה המבקשת יכולה לבדוק את הדוחות שהתקבלו אצלה ולערער עליהם במידת הצורך, אם לא עלו בקנה אחד לדעתה עם סיכומים מוקדמים בין הצדדים. עוד טוענת המשיבה כי העובדה שהתקבל מספר כה רב של דוחות אצל המבקשת, והיא לא ביררה את פשרם, מעידה כי היא נהגה בחוסר אחריות ובחוסר תום לב, ובחרה ביודעין להמשיך ולהפר את חוקי העזר העירוניים ולהתעלם מהדוחות, מתוך הנחה כי סיכומי הישיבות בינה לבין המשיבה יפטרו אותה מתשלום הדוחות. אשר לטענות המבקשת בנוגע לאי מתן התראה טרם מתן הדו"ח, טוענת המשיבה כי טענה זו יכולה הייתה להתברר אם היו מוגשות בקשות להישפט במועד.
17. בנוסף, טוענת המשיבה כי המבקשת "השמיטה" מבקשה זו עובדות שנזכרו בעתירה, אשר ביכולתן להבהיר עניינים מהותיים לבקשה. כך למשל, הגדלת היקף פעילותה והפיכתה מבעלת מכולת לבעלת רשת צרכניות המפעילה למעלה מ-20 צרכניות בעיר בני ברק החל משנת 2019 לא מוזכרת בבקשה, אך מבהירה מדוע מרבית הדוחות העומדים לחובתה הם מהשנים 2019-2020. כמו כן, טענה שההבטחות אשר ניתנו בפגישות בין הצדדים קיומו, ולכן אין למבקשת חובות מהשנים 2016-2018.

דין והכרעה

18. המבקשת לא פירטה את העבירות שבגינן ניתנו הדוחות נושא הבקשה, אך מהבקשה ומהתגובה עולה כי מדובר בעבירות קנס מסוג ברירת משפט שחלות עליהן הוראות סעיפים 228-230 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (החסד"פ). לפי סעיף 229(א) בקשה להישפט יש להגיש תוך 90 יום מיום המצאת הדו"ח או תוך 30 יום מיום קבלת תשובה לבקשה לביטול הדו"ח שאותה יש להגיש בתוך 30 יום מיום המצאת הדו"ח. לפי סעיף 229(ח) לחוק מי שהדו"ח נגדו לא בוטל על ידי תובע והוא לא הגיש במועד בקשה להישפט "יראו אותו, בתום המועדים הקבועים בסעיף קטן (א) להגשת בקשות אלה, כאילו הורשע בבית המשפט ונגזר עליו הקנס הנקוב בהודעת תשלום הקנס".

19. המבקשת לא פירטה בבקשתה את תאריכי מתן הדוחות, אך מבקשתה עולה כי מדובר בדוחות שניתנו בין חודש יולי 2018 לחודש אוקטובר 2020. לפי תגובת המשיבה, מרבית הדוחות ניתנו בשנים 2019-2020. מכך נובע כי עברו בין חודשיים לשנתיים מיום מתן כל אחד מהדוחות ועד הגשת הבקשה. עם זאת, הואיל והמבקשת ביקשה הארכת התקופה להגשת בקשה להישפט, החלטתי מתייחסת רק לאלה מבין הדו"חות שחלף המועד לבקש להישפט בגינם (בקשות להישפט במועד אינן מוגשות ישירות לבית המשפט).

20. מאחר שהמבקשת לא שילמה את הקנסות הנדונים ולא הגישה בקשה לביטול הודעות התשלום או הודעות על בקשה להישפט במועדים הקבועים בחוק, יש לראותה אם כן כאילו הורשעה בבית המשפט ונגזרו עליה הקנסות הנקובים בכל אחד מהדוחות. זאת, אלא אם אחליט להיעתר לבקשה להישפט אף על פי שהוגשה באיחור, וזאת בהתאם להסדר החוקי בעניין זה.

סעיף 229(ה) לחסד"פ קובע: מיום 9.4.1987

21. תיקון מס' 7

ס"ח תשמ"ז מס' 1213 מיום 9.4.1987 עמ' 112 (ה"ח 1703)

"תובע רשאי לדון בבקשה שהוגשה לאחר המועדים האמורים בסעיף קטן (א), אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמנעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה." סעיף 230 לחוק קובע:

"הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו; בית המשפט רשאי, לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו. הורשע האדם בבית המשפט על העבירה ונגזר דינו לקנס, לא יפחת הקנס מהסכום הנקוב בהודעת תשלום הקנס, אלא אם כן ראה בית המשפט נסיבות מיוחדות המצדיקות הפחתתו."

21. כלומר, יש לבחון אם בקשה להישפט הוגשה באיחור בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש, וכי היא הוגשה מיד לאחר שהוסרה אותה מניעה, או שקיימים טעמים מיוחדים אחרים לקבלתה אף על פי שהוגשה באיחור.
22. המבקשת לא סיפקה הסבר סביר ולא תיארה נסיבות אשר הביאו להגשת הבקשה להישפט באיחור, לא כל שכן נסיבות שאינן תלויות בה. כל שהמבקשת טענה בהקשר זה הוא כי הדוחות "נשלחו באופן מרוכז בדואר, והגיעו באיחור ניכר מבלי לאפשר לחברה לברר את העובדות מאחורי כל דוח ודוח, לבחון את נסיבות רישומו, ואת תוקפו", אולם היא לא הציגה כל ראיה לכך שהדוחות התקבלו באיחור ניכר ואף לא פירטה מה אורכו של אותו איחור. בהתחשב בעובדה כי מדובר במספר כה רב של דוחות, לא ניתן להסתפק בהסבר כללי זה. כלומר, לא מתקיימים התנאים שבסעיף 229(ה) לחוק.

23. בהתאם להוראות סעיף 230 לחוק נותר עוד לבחון אם מתקיימים נימוקים מיוחדים אחרים המצדיקים היעדרות לבקשה להישפט על אף הגשתה באיחור. בהקשר זה קבע בית המשפט העליון ברע"פ 329/10 חיים סדגר נ' מדינת ישראל (2010) כי "הדרישה לנימוקים מיוחדים אינה בגדר סרח עודף מילולי מיותר; היא באה להקנות להחלטה להתיר שפיטה באיחור, הצדקה מהותית. דרישה זו לנימוקים מיוחדים מצמצמת את שיקול דעת בית המשפט, וזאת על מנת לא לפגוע בתכליות המיוחדות העומדות בבסיס קיומם של סדרי הדין המיוחדים בעבירות מסוג "ברירת משפט". אכן לכל אדם הזכות ליומו בבית המשפט, ואולם זכות זו אינה מוחלטת ומולה עומדים זכויות ואינטרסים נוגדים. מתן אפשרות במקרים מסוימים להרשיע אדם בהיעדרו או למנוע ממנו להישפט במקרים מסוימים משקפת את "האיזון אותו קבע המחוקק בין זכותו של הנאשם לנכוח במשפטו לבין הצורך בניהול יעיל של ההליך המשפטי" (ע"פ 4808/08 מדינת ישראל נ' מנחם...).

24. אינני מוצא כי במקרה זה הוכח שמתקיימות נסיבות מיוחדות המצדיקות קבלה של הבקשה להישפט אף על פי שהוגשה באיחור. אין כל הוכחה לטענה כאילו הדו"חות ניתנו בניגוד לסיכום בין העירייה למבקשת. יתר על כן, הבקשה הוגשה כבקשה כוללת שאינה מפרטת כלל בגין מה נרשם כל דו"ח. אין בבקשה כל הסבר מדוע הניחה המבקשת לדו"חות להצטבר למספר עצום ורב ורק אז הגישה בקשה להישפט. אם סברה המבקשת כי דו"חות נרשמים נגדה שלא כדין היה עליה להגיש את הבקשות להישפט ללא כל עיכוב. מדובר בחברה בעלת אמצעים המסתייעת בייצוג משפטי, כך שאין ספק שלא הייתה כל מניעה שתפנה לבית המשפט בהתאם למועדים הקבועים בחוק.
25. גם מגיפת הקורונה והמשבר הכלכלי אשר הביאה עמה אינה עילה להיעתר לבקשה להישפט שהוגשה שלא לפי המועדים הקבועים בחוק.

26. היעדרות לבקשה על אף האיחור הניכר בהגשתה תפגע בעיקרון סופיות הדין ומנוגדת לכוונת המחוקק ביצירת עבירות ברירת משפט, אשר מהותן היא יעול וקיצור הליכים (ראו רע"פ 9580/11 אייל יוסף נ' מדינת ישראל (2011)).

27. סוף דבר, אני דוחה את הבקשה להישפט שהוגשה באיחור.
זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב
המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.
ניתנה היום, 14 בפברואר 2021, בהעדר הצדדים.